

6. Філософія: навч. посіб./ Гончарук Т.В., Джугла Н.В., Шумка М.Л., - Тернопіль: підручники і посібники, 2016. – 416 с
7. Фромм Е. Душа людини. - М.: Республіка, 1992. - 430 с.; Концепція людини у К. Маркса. - С. 375-415. 5. Маркс К., Енгельс Ф. Зібрання творів: в 50-ти т. - М.: Політиздат, 1980. - Т. 3. Тези про Фейєрбаха. - С. 2-75.

Обшарська Олена
студентка гр. Марк11

ОСНОВНІ ЦІННОСТІ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Актуальність теми дослідження. Людські цінності змінюються під впливом цілого ряду чинників разом із кожним поколінням людства. Так як цінності українського суспільства змінилися під впливом чинників, а саме: науково-технічний прогрес, що створив нове бачення світу, зміни в політичному та економічному житті. Кожній людині важливо визначити свої особисті цінності, тому що кожного дня ми стикаємося з великою кількістю проблем, які ставлять нас перед вибором, і саме нам потрібно вирішувати, що для нас важливіше, яким цінностям ми віддаємо перевагу, та які пріоритети ставимо у своєму житті. Тому ця тема є актуальною у будь-який час.

Мета дослідження. Потреба в подальшому вивченні філософських проблем духовного життя українського суспільства, спричинена необхідністю вирішення актуальних практичних завдань, з'ясування особливостей формування системи цінностей сучасного українського суспільства.

Для висвітлення цієї теми ми ставимо наступні завдання:

дослідити та проаналізувати сучасні цінності українців;

визначити перспективи українського суспільства в сучасних умовах існування;

визначити чинники та дослідити, як вони будуть впливати на цінності українців;

Предметом дослідження є моральні та духовні цінності сучасного українського суспільства.

Виклад матеріалу. Почнемо з того, що визначимо поняття, цінність – це властивість того чи іншого предмета, явища задовольняти потреби, бажання, інтереси соціального суб'єкта (індивіда, групи людей, суспільства). [8]

Цінність розглядають як спосіб віддзеркалення дійсності у свідомості людини, також можна виділити декілька підходів до розуміння цього поняття:

Людські цінності – це певне розуміння людини про те, що для неї важливе, що їй потрібно понад усе. Цінності допомагають людині відрізнити добро від зла, бажане від не бажаного, і формувати на основі цього своє бачення про світ. [1]

Матеріальні цінності- вимірюються в грошах та вартості речей. Вони також відрізняються у кожної людини, для когось важливі: дорогі будинки, автомобілі, фірмовий одяг, побутова техніка, а комусь і старенького автомобіля в дворі буде достатньо. [3]

Духовні цінності- більш глибокі, вони відображають наш внутрішній світ, наші емоції, ставлення до певних дій, реакцію на певну ситуацію, наше бачення добра і зла. Потрібно зауважити, що ніколи не можна осуджувати людину за її цінності, тому що це її вибір, її думка, так вона бачить світ, адже основною цінністю будь-якого суспільства є людина. В більшості політичних систем особлива увага приділена саме особистості, її розвитку, благополуччя і т. д. Лише в тоталітарних державах роль людини як вільної особистості не висвітлюється, тобто вона просто перетворена на гвинтик, який повинен виконувати лише свої певні функції. [4]

В сучасній Україні найактуальнішою цінністю на сьогодні є: гуманізм, що передбачає мир та світове співробітництво, поваги до способу життя та звичаїв кожного народу. Також фігурують матеріальні цінності, тому що кожна людина, хоче жити в добробуті та багатстві, існує думка, що тільки матеріальне багатство дає людині особисту свободу і міцне становище в соціумі. [2] Та все ж основною цінністю українського суспільства в усі часи була і є – свобода. Орієнтація на особистість в українській культурі є дуже важливою. Дослідники української історії протягом декількох століть відмічали такі риси менталітету українців, як індивідуалізм та неприйняття насильства влади. [3] У всі часи люди хотіли, щоб їхнє життя було наповнене добробутом, щастям, благополуччям, осмислене високим сенсом життя, на засадах ідей доброти, чесності та гармонії. Доброта, чесність, вірність, справедливість – це ті цінності, які переслідують людство все життя, вони надають життю гармонію, гідність та високий сенс. [8]

У минулому основними цінностями українців була любов до своєї держави і духовні цінності, що є спільним і сьогодні, тобто вони перенеслися до нашого часу крізь віки, наші предки вважали державу- скарбом, скільки крові було пролито заради нашого благополучного життя зараз, заради того, щоб ми могли жити у незалежній Україні. У багатьох українських піснях, міфах, історіях, казках оспівуються герої, які рятують свою державу і тут просто не можливо говорити про те, що це якась видумка, тому що у всі часи українці заради своєї держави могли звернути гори, тому що дуже цінують свою Батьківщину. Також для наших предків велику роль відігравала земля, вона їх кормила, на ній вирощували урожай, заради землі люди йшли на злочини, проте вона залишалась дорогоцінною для кожного. Тобто в період цього часу переважали духовні цінності. [4]

У наш час тема цінностей піднімається майже кожного дня, адже за рахунок технологічного прогресу підвищилися споживання, потреби, інтереси, відповідно з'явилися нові цінності, але і цінності, які ми розглянули вище нікуди не зникли, тобто між ними зараз точиться боротьба, щось витісняється, а щось залишається. Нас можна поділити на дві групи: одні цінують культуру, духовність, гуманізм, доброту, чесність, а інші матеріальні цінності. Матеріальний тип цінностей – може забезпечувати лише фізичні потреби, а отже являється нижчою сходинкою, людьми, які цінують лише матеріальне дуже легко маніпулювати. Потрібно пам'ятати, що гонитва за грошима, речима, багатством перебиває доступ до реальних цінностей – людських стосунків.

Висновок. Дослідивши та проаналізувавши основні цінності сучасного українського суспільства, можна сказати, що у наш час найбільше переважає проблема матеріальної забезпеченості, задоволення своїх потреб і це не дає повністю осмислити свій сенс життя, а також не набули усталеності нові орієнтири та цінності. Вирішити у перспективі цю проблему є завданням держави, яка повинна зосередитись на формуванні національної ідеї з урахуванням потреб, інтересів та цінностей усіх груп суспільства, цю проблему потрібно вирішувати негайно, адже її невирішеність породжує негативні суспільні явища, такі як: байдужість, егоїзм, матеріалізм, та ставить під загрозу соціальну нестабільність та соціальну єдність суспільства.

Література

1. Анисимов С. Ф. Ценности реальные и мнимые / С. Ф. Анисимов. – М., 1970.

2. Анисимов С. Ф. Духовные ценности: производство и потребление / С. Ф. Анисимов. – М. : Прогресс, 1988.
3. Бургин М. С. Аксиологические аспекты научных теорий / М. С. Бургин, В. М. Кузнецов. – Киев, 1991.
4. Василенко В. А. Ценности и ценностные отношения / В. А. Василенко // Проблемы ценности в философии. – М., 1966.
5. Васютинський В. О. Ціннісно-орієнтаційні площини сучасного українського суспільства / В. О. Васютинський // Проблеми загальної та педагогічної психології : зб. наук. пр. Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України
6. Гончарук (Чолач) Т.В., Джугла Н.В., Етнологічні інтенції осмислення українства у філософії Богдана Цимбалістого. // Психологія і педагогіка. – Тернопіль, 2018. - №1-2. – с 155-162.
7. Джугла Н. До питання Українського східного Обряду у рішеннях Замойського скандалу 1720р. / Історія релігій в Україні. – Львів, «Логос», 2005. – с 210-215
8. Світоглядні та соціокультурні засади формування модерної української нації: монографія / Гончарук Т. В., Гнаевич Н. В., Гурик М. І., Рудакевич О. М., Томахів В. Я., Чигур Р. Ю., Шумка М. Л.; кер. авт. кол. О. М. Рудакевич. – Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – 255 с.
9. Філософія: навч. посіб./ Гончарук Т.В., Джугла Н.В., Шумка М.Л., - Тернопіль: підручники і посібники, 2016. – 416 с